

EUROPESE
REKENKAMER

Verslag over de jaarrekening van de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid (EFSA) betreffende het begrotingsjaar 2019

vergezeld van het antwoord van de Autoriteit

Inleiding

01 De Europese Autoriteit voor voedselveiligheid (“de Autoriteit” ofwel “EFSA”), gevestigd te Parma, werd opgericht bij Verordening (EG) nr. 178/2002 van het Europees Parlement en de Raad¹. De voornaamste taken van de Autoriteit zijn het verschaffen van de nodige wetenschappelijke gegevens voor de opstelling van wetgeving inzake voedsel en voedselveiligheid voor de Unie en het verzamelen en analyseren van gegevens met het oog op karakterisering en controle van de risico's en onafhankelijke informatievoorziening daarover.

02 *Grafiek 1* bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot de Autoriteit².

Grafiek 1: De belangrijkste cijfers met betrekking tot de Autoriteit

* De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de totale betalingskredieten die tijdens het begrotingsjaar beschikbaar waren.

** Het personeelsbestand bestaat uit EU-ambtenaren, tijdelijke EU-functionarissen, arbeidscontractanten van de EU en gedetacheerde nationale deskundigen; uitzendkrachten en consultants vallen hier niet onder.

Bron: Geconsolideerde jaarrekening van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2018 en voorlopige geconsolideerde jaarrekening van de Europese Unie, begrotingsjaar 2019; personeelscijfers verstrekt door de Autoriteit.

Toelichting bij de betrouwbaarheidsverklaring

03 De door de Rekenkamer gehanteerde controleaanpak omvat analytische controleprocedures, rechtstreekse toetsing van verrichtingen en een beoordeling van de essentiële controles van de toezicht- en controlesystemen van de Autoriteit. Hierbij komt nog informatie uit het werk van andere controleurs alsmede een analyse van de door de leiding van de Autoriteit verstrekte informatie.

¹ PB L 31 van 1.2.2002, blz. 1.

² Meer informatie over de bevoegdheden en activiteiten van de Autoriteit is te vinden op haar website: www.efsa.europa.eu.

De aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde betrouwbaarheidsverklaring van de Rekenkamer — verslag van de onafhankelijke controleur

Oordeel

04 Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de rekeningen van de Autoriteit, die bestaan uit de financiële staten³ en de verslagen over de uitvoering van de begroting⁴ betreffende het per 31 december 2019 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekeningen,

zoals voorgeschreven in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

05 Naar ons oordeel geven de rekeningen van de Autoriteit over het op 31 december 2019 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van de Autoriteit per 31 december 2019, van de resultaten van haar verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die datum afgesloten begrotingsjaar, overeenkomstig haar financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

³ De financiële staten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

⁴ De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Ontvangsten

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

06 Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen betreffende het per 31 december 2019 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Betalingen

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

07 Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen betreffende het per 31 december 2019 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Grondslag voor de oordelen

08 Wij verrichtten onze controle overeenkomstig de internationale controlestandaarden (ISA) en de regels inzake beroepsethiek van IFAC en de internationale standaarden van hoge controle-instanties (ISSAI) van INTOSAI. Onze verantwoordelijkheden volgens die standaarden worden nader beschreven in het onderdeel van ons verslag over de verantwoordelijkheden van de controleur. We zijn onafhankelijk, zoals voorgeschreven in de Ethische gedragscode voor professionele accountants (Code of Ethics for Professional Accountants) van de International Ethics Standards Board for Accountants ("IESBA Code") en de ethische vereisten die relevant zijn voor onze controle, en we hebben ons van onze andere ethische verantwoordelijkheden gekweten in overeenstemming met deze vereisten en de IESBA Code. Wij achten de verkregen controle-informatie toereikend en geschikt als grondslag voor ons oordeel.

Verantwoordelijkheden van de leiding en de met governance belaste personen

09 Overeenkomstig de artikelen 310-325 van het VWEU en het financieel reglement van de Autoriteit is de leiding verantwoordelijk voor het opstellen en weergeven van de rekeningen op basis van de internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector, alsmede voor de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen. Dit omvat het ontwerpen, invoeren en in stand houden van interne beheersingsmaatregelen die relevant zijn voor het opmaken en weergeven van financiële staten die geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevatten. De leiding dient er ook voor te zorgen dat de in de financiële staten weergegeven activiteiten, financiële verrichtingen en informatie in overeenstemming zijn met de officiële vereisten die voor deze financiële staten gelden. De leiding van de Autoriteit draagt uiteindelijk de verantwoordelijkheid voor de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen.

10 Bij het opstellen van de rekeningen is de leiding verantwoordelijk voor het beoordelen van het vermogen van de Autoriteit om haar activiteiten voort te zetten. De leiding dient in voorkomend geval kwesties te melden die verband houden met de bedrijfscontinuïteit van de Autoriteit en dient het boekhoudkundige continuïteitsbeginsel te hanteren, tenzij zij voornemens is om de entiteit te liquideren of om haar activiteiten stop te zetten, of als er geen realistisch alternatief bestaat.

11 Degenen die belast zijn met governance zijn verantwoordelijk voor de supervisie van het proces van financiële verslaglegging over de Autoriteit.

De verantwoordelijkheden van de controleur voor de controle van de rekeningen en de onderliggende verrichtingen

12 Onze doelstellingen bestaan erin, redelijke zekerheid te verkrijgen over de vraag of de rekeningen van de Autoriteit geen afwijkingen van materieel belang vertonen en of de onderliggende verrichtingen wettig en regelmatig zijn, alsmede op basis van onze controle het Europees Parlement en de Raad of andere betrokken kwijtingsautoriteiten een betrouwbaarheidsverklaring te verschaffen over de betrouwbaarheid van de rekeningen van de Autoriteit en de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen. Redelijke zekerheid is een hoge mate van zekerheid, maar geen garantie dat bij een controle een bestaande materiële afwijking of niet-conformiteit altijd zal worden opgespoord. Deze kan voortkomen uit fraude of fouten en wordt van materieel belang geacht indien hiervan, afzonderlijk of geaggregeerd, redelijkerwijs zou kunnen worden verwacht dat deze invloed heeft op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze rekeningen nemen.

13 Voor de ontvangsten verifiëren wij de van de Commissie of samenwerkende landen ontvangen subsidies en beoordelen wij de procedures van de Autoriteit voor het innen van vergoedingen en andere inkomsten, voor zover van toepassing.

14 Ten aanzien van de uitgaven onderzoeken wij betalingsverrichtingen wanneer de uitgaven zijn gedaan, geboekt en goedgekeurd. Dit onderzoek betreft alle soorten betalingen (inclusief die voor de verwerving van activa) behalve voorschotten op het moment waarop deze worden gedaan. Voorschotbetalingen worden onderzocht wanneer de ontvanger van de middelen het passende gebruik ervan aantoont en de Autoriteit dit als rechtvaardiging accepteert door het afwikkelen van de voorschotbetaling in hetzelfde jaar of later.

15 In overeenstemming met de ISA's en ISSAI's passen wij professionele oordeelsvorming toe en houden wij gedurende de hele controle een professioneel-kritische instelling. Daarnaast:

- identificeren en beoordelen we de risico's op afwijkingen van materieel belang in de rekeningen en op niet-conformiteit van materieel belang van de onderliggende verrichtingen met vereisten uit de wet- en regelgeving van de Europese Unie, hetzij door fraude, hetzij door fouten, ontwerpen we in het licht van die risico's controleprocedures en voeren we deze uit, en verkrijgen we controle-informatie die toereikend is en geschikt als grondslag voor onze oordelen. Het risico dat een afwijking of niet-conformiteit van materieel belang als gevolg van fraude niet wordt ontdekt is groter dan bij fouten, aangezien er bij fraude sprake kan zijn van collusie, vervalsing, opzettelijke omissies, verkeerde voorstellingen van zaken of het terzijde stellen van de internebeheersingsmaatregelen;
- verkrijgen we inzicht in de internebeheersingsmaatregelen die relevant zijn voor de controle om controleprocedures op te zetten die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn, maar niet om een oordeel uit te spreken over de doeltreffendheid van de internebeheersingsmaatregelen;
- beoordelen we de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de boekhoudkundige schattingen en de daarmee samenhangende informatieverschaffing door de leiding;

- o trekken we conclusies over de geschiktheid van de wijze waarop de leiding het continuïteitsbeginsel hanteert en, op basis van de verkregen controle-informatie, over het al dan niet bestaan van materiële onzekerheden die verband houden met gebeurtenissen of omstandigheden die mogelijk aanzienlijke twijfel doen rijzen over het vermogen van de Autoriteit om haar bedrijfsactiviteiten voort te zetten. Als we tot de conclusie komen dat er een materiële onzekerheid bestaat, zijn we verplicht in ons verslag als controleur de aandacht te vestigen op de gerelateerde informatie in de rekeningen of, indien de informatie ontoereikend is, ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die we hebben verkregen tot de datum van vaststelling van ons verslag als controleur. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een entiteit haar bedrijfsactiviteiten niet langer kan voortzetten;
- o evalueren we de algemene presentatie, structuur en inhoud van de rekeningen, met inbegrip van de toelichtingen, en beoordelen we of de rekeningen de onderliggende verrichtingen en gebeurtenissen zodanig weergeven dat een getrouw beeld ontstaat;
- o verkrijgen we voldoende passende controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de Autoriteit om een oordeel te formuleren over de rekeningen en de onderliggende verrichtingen. Wij zijn verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de controle. We blijven als enige verantwoordelijk voor ons controleoordeel.
- o hebben we in voorkomend geval rekening gehouden met de controlewerkzaamheden die de onafhankelijke extern controleur heeft verricht ten aanzien van de rekeningen van de Autoriteit, zoals bepaald in artikel 70, lid 6, van het Financieel Reglement van de EU.

Wij communiceren met de leiding onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de internebeheersingsmaatregelen die we tijdens onze controle constateren. We bepalen welke van de punten die we met de Autoriteit hebben besproken, het belangrijkste waren bij de controle van de rekeningen over de huidige periode en dus de essentiële controleaangelegenheden vormen. Wij beschrijven deze aangelegenheden in ons verslag als controleur, tenzij openbaarmaking ervan verboden is op grond van de wet- en regelgeving of we, in zeer uitzonderlijke omstandigheden, besluiten dat een aangelegenheid niet in ons verslag moet worden opgenomen omdat redelijkerwijs te verwachten is dat de negatieve gevolgen daarvan zwaarder wegen dan de voordelen van een dergelijke mededeling voor het algemeen belang.

16 De hiernavolgende opmerkingen doen niets af aan het oordeel van de Rekenkamer.

Opmerking over de wettigheid en regelmatigheid van de verrichtingen

17 In maart 2019 startte de EFSA een aanbestedingsprocedure voor dienstverlening door een competent arts met het oog op het sluiten van een kaderovereenkomst met een geschatte totale waarde van 700 000 EUR. De uitnodiging tot inschrijving en de technische specificaties werden uitsluitend in het Italiaans gepubliceerd. De aankondiging van de opdracht bood de inschrijvers echter niet de mogelijkheid om de technische specificaties in een andere EU-taal op te vragen. De werktaal van de EFSA is het Engels. Desondanks schreven de technische specificaties voor dat de inschrijver een arts ter beschikking zou stellen die de Italiaanse taal op gevorderd niveau beheerst, terwijl voor het Engels slechts taalvaardigheid op gemiddeld niveau werd vereist. Ook vereisten de technische specificaties dat een verpleegkundige ter beschikking zou worden gesteld die de Italiaanse taal op gevorderd niveau beheerst, terwijl voor het Engels slechts taalvaardigheid op gemiddeld niveau werd vereist. De Autoriteit ontving slechts één inschrijving van een in Italië gevestigde onderneming die ook voor de voorgaande kaderovereenkomst voor medische diensten de contractant was.

Het feit dat de technische specificaties enkel in het Italiaans werden gepubliceerd, vormde een ongerechtvaardigde belemmering voor het openstellen van de aanbesteding voor mededinging.

Gelet op het feit dat Engels de werktaal van de Autoriteit is, had voor de arts en de verpleegkundige Engels op hetzelfde niveau moeten worden vereist om te beantwoorden aan het door de aanbestedende dienst beoogde doel van de overeenkomst.

Deze tekortkoming doet niets af aan de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen.

Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

18 De *bijlage* bevat een overzicht van de maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de Rekenkamer van voorgaande jaren.

Dit verslag werd door kamer IV onder leiding van de heer Alex Brenninkmeijer, lid van de Rekenkamer, te Luxemburg vastgesteld op 22 september 2020.

Voor de Rekenkamer

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'K-H. Lehne', written in a cursive style.

Klaus-Heiner Lehne
President

Bijlage — Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

Jaar	Opmerkingen van de Rekenkamer	Maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de Rekenkamer (Afgerond / Loopt nog / Nog af te handelen / N.v.t.)
2017	Het is noodzakelijk om de onafhankelijkheid van de rekenplichtige te versterken door hem rechtstreeks verantwoording te laten afleggen aan de directeur van de Autoriteit (administratief) en de raad van bestuur (functioneel).	Nog af te handelen

ANTWOORD VAN DE AUTORITEIT

1. De Autoriteit bevestigt de ontvangst van het goedkeurend auditverslag van de Europese Rekenkamer en is ingenomen met de zonder voorbehoud afgegeven verklaring over de betrouwbaarheid van de rekeningen en de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen.

17. Het Engels is de werktaal van EFSA. Alle documenten van de Autoriteit zijn daarom in het Engels opgesteld. Dit geldt ook voor aanbestedings- en contractuele documenten, met uitzondering van procedures met betrekking tot diensten, leveringen of werkzaamheden waarvoor kennis van de Italiaanse taal essentieel is voor het verlenen van de dienst. Dit was het geval voor de selectieprocedure voor diensten van een medisch adviseur, zoals blijkt uit de aanbestedingsdocumenten. De aankondiging van de opdracht voor deze procedure werd gepubliceerd in het Publicatieblad en inschrijvingen konden in alle officiële talen worden ingediend. De taalvereisten in deze selectieprocedure waren strenger voor het Italiaans dan voor het Engels vanwege de technische aard van de taken die in het Italiaans moeten worden uitgevoerd (b.v. het analyseren van laboratoriumresultaten, het onderhouden van contacten met de Italiaanse bevoegde autoriteiten). Om eventuele problemen van die aard in de toekomst te voorkomen, zal het aanbestedingsteam van EFSA in het dossier een mededeling opnemen waarin het feit dat de aanbesteding niet in het Engels wordt uitgeschreven, wordt gemotiveerd. Deze stap wordt ook opgenomen in de gids voor subsidies en aanbestedingen.

18. De formele eis van waarborging van de onafhankelijkheid van de rekenplichtige, zoals vastgesteld in het financiële reglement van EFSA, wordt als volgt in de praktijk gebracht: De raad van bestuur van EFSA heeft de huidige rekenplichtige in 2008 benoemd. De rekenplichtige legt verantwoording af aan het hoofd Administratie/Centrale Diensten. Teneinde zijn functionele onafhankelijkheid in de beoordelingsprocedure te waarborgen, is het hoofd van deze afdeling de rapporterende functionaris en het hoofd van het Auditcomité de beoordelingsautoriteit (tweede beoordelaar). De raad van bestuur kan de rekenplichtige te allen tijde tijdelijk of definitief van zijn taken ontheffen.

AUTEURSRECHT

© Europese Unie, 2020.

Het beleid van de Europese Rekenkamer (ERK) inzake hergebruik is geregeld bij [Besluit nr. 6-2019 van de Europese Rekenkamer](#) over het opendatabeleid en het hergebruik van documenten.

Tenzij anders aangegeven (bijv. in afzonderlijke auteursrechtelijke mededelingen), wordt voor inhoud van de ERK die eigendom is van de EU een licentie verleend in het kader van de [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)-licentie](#). Dit betekent dat hergebruik is toegestaan mits de bron correct wordt vermeld en wijzigingen worden aangegeven. De hergebruiker mag de oorspronkelijke betekenis of boodschap van de documenten niet wijzigen. De ERK is niet aansprakelijk voor mogelijke gevolgen van hergebruik.

U dient aanvullende rechten te verwerven indien specifieke inhoud personen herkenbaar in beeld brengt, bijvoorbeeld op foto's van personeelsleden van de ERK, of werken van derden bevat. Indien toestemming wordt verkregen, wordt hiermee de bovengenoemde algemene toestemming opgeheven en zullen beperkingen van het gebruik daarin duidelijk worden aangegeven.

Wilt u inhoud gebruiken of reproduceren die geen eigendom van de EU is, dan dient u de auteursrechthebbende mogelijk rechtstreeks om toestemming te vragen.

Software of documenten waarop industriële-eigendomsrechten rusten, zoals octrooien, handelsmerken, geregistreerde ontwerpen, logo's en namen, zijn uitgesloten van het beleid van de ERK inzake hergebruik; hiervoor wordt u ook geen licentie verleend.

De groep institutionele websites van de Europese Unie met de domeinnaam "europa.eu" bevat links naar sites van derden. Aangezien de ERK geen controle heeft over deze sites, wordt u aangeraden kennis te nemen van hun privacy- en auteursrechtbeleid.

Gebruik van het logo van de Europese Rekenkamer

Het logo van de Europese Rekenkamer mag niet worden gebruikt zonder voorafgaande toestemming van de Europese Rekenkamer.